ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τρίτο τμήμα)
της 26ης Ιουνίου 1986 *

Στην υπόθεση 203/85,

που έχει ως αντικείμενο αίτηση του Finanzgericht της Έσσης προς το Δικαστήριο, κατ' εφαρμογή του άρθρου 177 της Συνθήκης ΕΟΚ, με την οποία ζητείται, στο πλαίσιο της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του αιτούντος Δικαστηρίου μεταξύ

Nicolet Instrument GmbH, Offenbach am Main,

και

Hauptzollamt Frankfurt am Main-Flughafen,

η έκδοση προδικαστικής αποφάσεως ως προς το κύρος της αποφάσεως 82/586 της Επιτροπής, της 6ης Αυγούστου 1982, με την οποία διαπιστώνεται ότι η εισαγωγή της συσκευής της αποκαλούμενης « Nicolet-high speed signal averager, model 1174, with accessories » δεν μπορεί να διενεργηθεί με απαλλαγή από τους δασμούς του κοινού δασμολογίου (ΕΕ L 243, σ. 30),

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τρίτο τμήμα)

συγκείμενο από τους U. Everling, πρόεδρο τμήματος, Y. Galmot και J. C. Moitinho de Almeida, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: J. Mischo
γραμματέας: J. A. Pompe, βοηθός γραμματέας

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που διατύπωσαν:

— η εταιρία Nicolet, εκπροσωπούμενη από τον Helmut Villaschek, δικηγόρο και συμβολαιογράφο Φραγκφούρτης επί του Μάιν,

— η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από τον Jörn Sack, μέλος της νομικής υπηρεσίας της,

αφού άκουσε το γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 29ης Μαΐου 1986,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

εκδίδει την ακόλουθη

ΑΠΟΦΑΣΗ

(Το μέρος που περιέχει τα περιστατικά παραλείπεται)

Σκεπτικό

1 Με Διάταξη της 11ης Ιουνίου 1985, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 2 Ιουλίου 1985, το Finanzgericht της Έσσης υπέβαλε, δυνάμει του άρθρου 177 της Συνθήκης ΕΟΚ, προδικαστικό ερώτημα ως προς το κύρος της αποφάσεως 82/586 της Επιτροπής, της 6ης Αυγούστου 1982, με την οποία διαπιστώνεται ότι η εισαγωγή της συσκευής της αποκαλούμενης « Nicolet-high speed signal averager, model 1174, with accessories » δεν μπορεί να διενεργηθεί με απαλλαγή από τους δασμούς του κοινού δασμολογίου (ΕΕ L 243, σ. 30).

2 Το ερώτημα αυτό ανέκυψε στα πλαίσια διαφοράς μεταξύ της εταιρίας Nicolet Instrument (στο εξής: Nicolet), γερμανικής θυγατρικής εταιρίας μιας αμερικανικής επιχειρήσεως, και του Hauptzollamt (Κεντρικού Τελωνείου) του αεροδρομίου της Φραγκφούρτης επί του Μάιν (στο εξής: Hauptzollamt).

3 Από τη δικογραφία προκύπτει ότι το 1982, η εταιρία Nicolet εισήγαγε από τις Ηνωμένες Πολιτείες συσκευές που ανταποκρίνονται στην ανωτέρω ονομασία καθώς και μία συσκευή ενθέσεως εύκαμπτων δίσκων ηλεκτρονικού υπολογιστή τύπου « NIC-diskette system »· αμφότερες οι συσκευές προορίζονταν για το Ινστιτούτο Ιατρικών Ερευνών Max-Planck της Χαϊδελβέργης και για την Πανεπιστημιακή Νευρολογική Κλινική του Κιέλου. Σύμφωνα με τη συνήθη σε τέτοιες περιπτώσεις πρακτική, το Hauptzollamt χορήγησε καταρχάς προσωρινά δασμολογική ατέλεια.

4 Ύστερα όμως από ελέγχους που διενήργησε το Zolltechnische Prüfungs- und Lehranstalt (Ίδρυμα Ερευνών και Εκπαιδεύσεως επί της Δασμολογικής Τεχνικής) της Oberfinanzdirektion (Ανωτέρας Διευθύνσεως Οικονομικών) του Βερολίνου και βάσει της ανωτέρω αποφάσεως της Επιτροπής της 6ης Αυγούστου 1982, το Hauptzollamt, με διορθωτικές πράξεις της 3ης Σεπτεμβρίου και 28ης Οκτωβρίου 1982 και της 10ης Μαρτίου 1983, επέβαλε εκ των υστέρων δασμό συνολικού ύψους 7 172,89 γερμανικών μάρκων για την εισαγωγή των επίμαχων συσκευών για το λόγο ότι οι συσκευές αυτές, λαμβανομένων υπόψη των χαρακτηριστικών τους, δεν προορίζονται ειδικά για επιστημονική έρευνα. Η εταιρία Nicolet υπέβαλε κατά των πράξεων αυτών διοικητικές ενστάσεις, τις οποίες το Hauptzollamt απέρριψε με απόφαση της 9ης Ιανουαρίου 1984.

5 Η εταιρία Nicolet άσκησε κατά της αποφάσεως αυτής προσφυγή ενώπιον του Finanzgericht της Έσσης, το οποίο ανέστειλε τη διαδικασία και υπέβαλε στο Δικαστήριο το ακόλουθο ερώτημα προς έκδοση προδικαστικής αποφάσεως:

« Είναι έγκυρη η απόφαση 82/586/ΕΟΚ της Επιτροπής, της 6ης Αυγούστου 1982, όσον αφορά τη συσκευή " Nicolet-high speed signal averager, model 1174, with accessories "; »

6 Το κύρος της αποφάσεως της Επιτροπής πρέπει να εξετασθεί λαμβανομένων υπόψη των επιχειρημάτων των διαδίκων στην κύρια δίκη, στα οποία παραπέμπει το εθνικό δικαστήριο.

7 Η εταιρία Nicolet φρονεί ότι η απόφαση της Επιτροπής δεν είναι έγκυρη διότι είναι ανεπαρκώς αιτιολογημένη κατά παράβαση του άρθρου 190 της Συνθήκης ΕΟΚ, διότι ελήφθη κατά παραβίαση του θεμελιώδους δικαιώματος ακροάσεως της ενδιαφερομένης και διότι τέλος στηρίζεται σε προφανή πλάνη περί την εκτίμηση.

8 Προς υποστήριξη της πρώτης αιτιάσεώς της — έλλειψη ή ανεπάρκεια αιτιολογίας της επίδικης αποφάσεως —, η εταιρία Nicolet προβάλλει ότι η Επιτροπή παραπέμπει απλώς, χωρίς άλλη διευκρίνιση, στη γνωμοδότηση ομάδας εμπειρογνωμόνων και διαπιστώνει ότι « οι συσκευές τέτοιου είδους χρησιμοποιούνται κυρίως για μη επιστημονικές δραστηριότητες »· πρόκειται για επικουρικό κριτήριο εκτιμήσεως, στο οποίο η Επιτροπή μπορεί να καταφύγει μόνον αν δεν κατορθώνει να καταλήξει σε σαφή συμπεράσματα βάσει του κυρίου κριτηρίου, που αναφέρεται στον επιστημονικό ή μη επιστημονικό χαρακτήρα της οικείας συσκευής.

9 Από τη δεύτερη και την τρίτη αιτιολογική σκέψη της επίδικης απόφασης προκύπτει, αφενός, ότι η απόφαση αυτή ελήφθη σύμφωνα προς τη γνωμοδότηση ομάδας εμπειρογνωμόνων αποτελούμενης από εκπροσώπους των κρατών μελών η οποία συνήλθε τον Ιούλιο του 1982 στα πλαίσια της Επιτροπής Δασμολογικών Ατελειών και, αφετέρου, ότι « η εν λόγω συσκευή είναι ένας αναλυτής σημάτων και δεν έχει αντικειμενικά χαρακτηριστικά, τα οποία να την καθιστούν κατάλληλη για την επιστημονική έρευνα... ».

10 Αν και αληθεύει, κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, ότι από την αιτιολογία που απαιτείται βάσει του άρθρου 190 της Συνθήκης ΕΟΚ πρέπει να προκύπτει κατά τρόπο σαφή και αναμφισβήτητο η συλλογιστική της κοινοτικής αρχής που εξέδωσε την προσβαλλόμενη πράξη, έτσι ώστε να παρέχεται η δυνατότητα στους ενδιαφερομένους

να γνωρίζουν τους λόγους που οδήγησαν στη λήψη του μέτρου για να είναι σε θέση να υπερασπίσουν τα δικαιώματά τους και στο Δικαστήριο να ασκεί τον έλεγχό του, δεν απαιτείται εντούτοις να παρατίθενται στην αιτιολογία όλα τα σχετικά από πραγματική και νομική άποψη στοιχεία. Το αν δηλαδή η αιτιολογία αποφάσεως ανταποκρίνεται προς τις απαιτήσεις αυτές πρέπει να κρίνεται βάσει όχι μόνο της διατυπώσεώς της, αλλά και των συμφραζομένων της καθώς και του συνόλου των νομικών κανόνων που διέπουν τον οικείο τομέα.

11 Πρέπει να παρατηρηθεί εν προκειμένω ότι παρά το λακωνικό χαρακτήρα της, η αιτιολογία της αποφάσεως της Επιτροπής ανταποκρίνεται προς τις ελάχιστες απαιτήσεις του άρθρου 190 της Συνθήκης ΕΟΚ. Διότι, αφενός, η απόφαση απευθύνεται προς τα κράτη μέλη που συμμετέσχαν στις συνεδριάσεις της ομάδας εμπειρογνωμόνων και γνωρίζουν επαρκώς τις λεπτομέρειες της υποθέσεως για να είναι σε θέση να εκτιμήσουν το περιεχόμενο της αποφάσεως. Αφετέρου, η εν λόγω απόφαση περιλαμβάνει τα απαραίτητα στοιχεία ώστε το ενδιαφερόμενο επιστημονικό ίδρυμα να μπορεί να κρίνει αν βαρύνεται, όπως υποστηρίζει εν προκειμένω η εταιρία Nicolet, με προφανή πλάνη περί την εκτίμηση.

12 Η πρώτη αιτίαση της εταιρίας Nicolet δεν μπορεί συνεπώς να γίνει δεκτή.

13 Προς υποστήριξη της δεύτερης αιτιάσεώς της, η εταιρία Nicolet προβάλλει ότι στο μέτρο που η επίδικη απόφαση την αφορά άμεσα και εφόσον πρόκειται για περίπλοκη εκτίμηση της φύσεως μιας συσκευής που είναι στην πραγματικότητα γνωστή μόνο σε όσους τη χρησιμοποιούν, η Επιτροπή θα έπρεπε να της παράσχει τη δυνατότητα να διατυπώσει την άποψή της, όπως προβλέπει η ισχύουσα κοινοτική ρύθμιση.

14 Πρέπει να διαπιστωθεί καταρχάς ότι η διαδικασία που οδηγεί στην έκδοση αποφάσεων της Επιτροπής σχετικά με την εισαγωγή αντικειμένων εκπαιδευτικού, επιστημονικού ή μορφωτικού χαρακτήρα με απαλλαγή από τους δασμούς του κοινού δασμολογίου κινείται από την Επιτροπή κατόπιν αιτήσεως της αρμόδιας αρχής του κράτους μέλους όπου βρίσκεται το ίδρυμα για το οποίο προορίζεται η οικεία συσκευή, σύμφωνα με το άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 2784/79 της Επιτροπής, της 12ης Δεκεμβρίου 1979 (ΕΕ ειδ. έκδ. 02/008, σ. 8), που θεσπίστηκε κατ' εφαρμογή του κανονισμού 1798/75 του Συμβουλίου, της 10ης Ιουλίου 1975, περί εισαγωγής αντικειμένων εκπαιδευτικού, επιστημονικού ή μορφωτικού χαρακτήρα με απαλλαγή από τους δασμούς του κοινού δασμολογίου (ΕΕ ειδ. έκδ. 02/002, σ. 87), όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό 1027/79 του Συμβουλίου (ΕΕ ειδ. έκδ. 02/007, σ. 223).

15 Οι διατάξεις όμως του ανωτέρω κανονισμού 2784/79 δεν προβλέπουν ούτε τη συμμετοχή του αιτούντος την απαλλαγή στην εξέταση που διενεργείται στα πλαίσια της Επιτροπής Δασμολογικών Ατελειών από τους εμπειρογνώμονες των κρατών μελών ούτε δικαίωμα ακροάσεως του αιτούντος πριν η Επιτροπή λάβει την απόφαση με την οποία διαπιστώνεται αν το όργανο ή η συσκευή συγκεντρώνει ή όχι τις προϋποθέσεις για να χορηγηθεί δασμολογική ατέλεια.

16 Πρέπει επιπλέον να υπογραμμισθεί ότι η απόφαση 82/586 της Επιτροπής ελήφθη με την ευκαιρία εισαγωγής στο Ηνωμένο Βασίλειο, προς την οποία η εταιρία Nicolet ήταν άσχετη. Η απόφαση αυτή, που κοινοποιήθηκε τον Αύγουστο του 1982 στο σύνολο των κρατών μελών σύμφωνα με το άρθρο 7, παράγραφος 6, τρίτο εδάφιο, του ανωτέρω κανονισμού 2784/79, εφαρμοζόταν ήδη με δεσμευτική ισχύ στο έδαφος της Κοινότητας σύμφωνα με το άρθρο 189, τέταρτη παράγραφος, της Συνθήκης ΕΟΚ όταν η εταιρία Nicolet ζήτησε δασμολογική ατέλεια για την εισαγωγή της ίδιας συσκευής στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας.

17 Η εταιρία Nicolet δεν μπορεί συνεπώς να υποστηρίξει βάσιμα ότι η απόφαση 82/586 της Επιτροπής ελήφθη κατά παραβίαση του δικαιώματος ακροάσεώς της.

18 Τέλος, προς υποστήριξη της αιτιάσεως σχετικά με την προφανή πλάνη περί την εκτίμηση, η εταιρία Nicolet αμφισβητεί ότι η Επιτροπή απευθύνθηκε σε κατάλληλους εμπειρογνώμονες για την εκτίμηση του επιστημονικού χαρακτήρα της εν λόγω συσκευής. Η προσφεύγουσα στην κύρια δίκη αναφέρεται στην έκθεση πραγματογνωμοσύνης που συνέταξε στις 27 Σεπτεμβρίου 1982 ο Horst-Eberhard Buchwald, Universitätsrat στο Βερολίνο, και υπογραμμίζει ότι η συσκευή « Nicolet 1174 » δεν είναι παρά βελτιωμένη έκδοση συσκευής για την οποία η Επιτροπή αναγνώρισε με την απόφαση 79/527 της 22ας Μαΐου 1979 (ABl. L 141, σ. 36) ότι προορίζεται κυρίως για επιστημονικές δραστηριότητες. Η « Nicolet 1174 » είναι εξαιρετικά ευαίσθητη και περίπλοκη συσκευή μετρήσεως που δεν χρησιμοποιείται στον εμπορικό τομέα, δεδομένου ότι οι επιδόσεις της έχουν μελετηθεί και παρουσιάζουν ενδιαφέρον μόνο για την επιστημονική έρευνα.

19 Η Επιτροπή προβάλλει κατ' ουσία ότι η διαφορά μεταξύ της ανωτέρω αποφάσεως του 1979 και της επίδικης αποφάσεως οφείλεται στην εξέλιξη των εν λόγω συσκευών, οι οποίες από το στάδιο της τεχνικής καινοτομίας περνούν ταχέως στο στάδιο των συσκευών συνήθους χρήσεως. Εξάλλου, η συσκευή που εισήγαγε η εταιρία Nicolet χρησιμοποιείται επίσης στα πλαίσια μη επιστημονικών δραστηριοτήτων, όπως η κλινική ιατρική.

20 Πρέπει να υπομνησθεί ότι δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 3, παράγραφοι 1 και 3, του ανωτέρω κανονισμού 1798/75 του Συμβουλίου, όπως τροποποιήθηκε με τον ανωτέρω κανονισμό 1027/79 του Συμβουλίου, το ευεργέτημα της απαλλαγής από τους δασμούς του κοινού δασμολογίου παρέχεται μόνο στα επιστημονικά όργανα και συσκευές που εισάγονται αποκλειστικά για μη εμπορικούς σκοπούς και, λόγω των αντικειμενικών τεχνικών χαρακτηριστικών τους και των αποτελεσμάτων που επιτρέπουν να επιτυγχάνονται, είναι αποκλειστικά ή κυρίως κατάλληλα για την πραγματοποίηση επιστημονικών δραστηριοτήτων.

21 Σύμφωνα με το άρθρο 5, παράγραφος 1, του ανωτέρω εκτελεστικού κανονισμού 2784/79 της Επιτροπής, « ως αντικειμενικά τεχνικά χαρακτηριστικά οργάνου ή επιστημονικής συσκευής νοούνται εκείνα τα οποία ως εκ της κατασκευής του εν λόγω οργάνου ή της συσκευής ή ως εκ των εφαρμογών στις οποίες χρησιμοποιήθηκε (ως εκ των προσαρμογών τις οποίες υπέστη) σε σχέση με ένα όργανο ή επιστημονική συσκευή συνήθους τύπου, επέτρεψαν σ' αυτό να πραγματοποιήσει (επιτρέπουν σ' αυτό να πραγματοποιεί) επιδόσεις υψηλού επιπέδου, οι οποίες δεν απαιτούνται για την εκτέλεση εργασιών βιομηχανικής ή εμπορικής εκμεταλλεύσεως ».

22 Πρέπει να τονισθεί σχετικά ότι σύμφωνα με τις παρατηρήσεις που διατύπωσε η Επιτροπή ενώπιον του Δικαστηρίου, τις οποίες δεν αμφισβήτησε η εταιρία Nicolet, τα τεχνικά χαρακτηριστικά της εν λόγω συσκευής μπορούν να παραβληθούν προς τα χαρακτηριστικά μεγάλου αριθμού υπολογιστών που χρησιμοποιούνται στο βιομηχανικό τομέα, δεν επιτρέπουν την επίτευξη επιδόσεων τόσο υψηλού επιπέδου που να καθιστούν τη συσκευή ιδιαίτερα κατάλληλη για επιστημονική έρευνα και, τέλος, ορισμένες ιδιαίτερες επιδόσεις στις οποίες αναφέρεται ο εμπειρογνώμων Buchwald μπορούν να επιτευχθούν μόνο με τη βοήθεια πρόσθετης συσκευής, η οποία στην προκειμένη περίπτωση δεν εισήχθη.

23 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι η αιτίαση σχετικά με την προφανή πλάνη περί την εκτίμηση δεν μπορεί επίσης να γίνει δεκτή.

24 Στο εθνικό δικαστήριο πρέπει συνεπώς να δοθεί η απάντηση ότι από την εξέταση της αποφάσεως 82/586 της Επιτροπής, της 6ης Αυγούστου 1982, δεν προέκυψαν στοιχεία ικανά να επηρεάσουν το κύρος της.

Επί των δικαστικών εξόδων

25 Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκε η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, η οποία κατέθεσε παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, δεν αποδίδονται. Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης το χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων.

Για τους λόγους αυτούς

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τρίτο τμήμα),

κρίνοντας επί του ερωτήματος που του υπέβαλε το Finanzgericht της Έσσης με Διάταξη της 11ης Ιουνίου 1985, αποφαίνεται:

Από την εξέταση της αποφάσεως 82/586 της Επιτροπής, της 6ης Αυγούστου 1982, δεν προέκυψαν στοιχεία ικανά να επηρεάσουν το κύρος της.

Everling Galmot Moitinho de Almeida

Δημοσιεύτηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 26 Ιουνίου 1986.

Ο γραμματέας

P. Heim

Ο πρόεδρος του τρίτου τμήματος

U. Everling